

OBSAH

1. Východiska k realizaci školní preventivní strategie

- 1.1 Dokumenty k realizaci
- 1.2 Charakteristika školy
- 1.3 Charakteristika žáků a jejich rodinného zázemí
- 1.4 Klíčové kompetence
- 1.5 Klíčové vyučovací oblasti

2. Popis aktuálního stavu

- 2.1 Informace od učitelů
- 2.2 Informace od žáků
- 2.3 Výsledky výzkumu
- 2.4 Informace z vyhodnocení MPP realizovaných na škole v uplynulých letech
- 2.5 Vymezení rizikového chování

3. Cíle

- 3.1 Cíl dlouhodobý
- 3.2 Cíl střednědobý
- 3.3 Cíl krátkodobý
- 3.4 Vymezení cílové populace

4. Personální zajištění prevence

- 4.1 Úkoly metodika prevence
- 4.2 Úkoly výchovného poradce
- 4.3 Úkoly školního psychologa
- 4.4 Úkoly TU
- 4.5 Úkoly ředitele školy

5. Podpora a způsob realizace prevence rizikového chování

- 5.1 Klima školy
- 5.2 Školní řád
- 5.3 Realizace prevence ve výuce
- 5.4 Schránka důvěry
- 5.5 Volnočasové aktivity
- 5.6 Preventivní programy
- 5.7 Jednorázové besedy

6. Financování

7. Spolupráce

- 7.1 Spolupráce s rodiči
- 7.2 Spolupráce s institucemi

8. Hodnocení

1. Východiska k realizaci školní preventivní strategie

1.1 Dokumenty k realizaci

Zákony

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (od 1.9.2017 novela)

Vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků

Zákon č. 65/2017 Sb., zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 250/2016 zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Zákon č. 251/2016 Sb. zákon o některých přestupcích

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů

Zákon 89/2012 Sb. Občanský zákoník

Zákon č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů

Vyhlášky

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vyhláška 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

Vyhláška 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, (...)

Vyhláška 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

Vyhláška 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání na konzervatoři

Vyhláška 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů

Nařízení vlády 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Metodické doporučení a pokyny

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 se všemi přílohami

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 21149/2016

Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č.j. 10 194/2002-14

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22

Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24

Spolupráce předškolních zařízení škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané Č.j.: 25 884/2003-24

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005

1.2 Charakteristika školy

Základní škola generála Zdeňka Škarvady, Ostrava – Poruba, příspěvková organizace, je velká škola městského typu, založená roku 1958. Je úplnou základní školou, která poskytuje vzdělání cca 650 dětem v 1. – 9. ročníku.

Od roku 1993 máme na naší škole také třídy s rozšířenou výukou jazyků. Každý rok byly otevřeny dvě nové jazykové třídy pro přibližně 60 žáků. V nich se pak děti učí jazyku anglickému a německému, případně při větším zájmu i jazyku francouzskému, španělskému, ruskému.

Od září 2013 byla zahájena bilingvní výuka i díky finanční podpoře statutárního města Ostravy. Žáci v nejazykových třídách se věnují výuce informační technologie a druhý cizí jazyk si volí od 8. ročníku.

V rámci naší základní školy reagujeme dlouhodobě na zvýšený zájem rodičů o intenzivní výuku anglického jazyka. Do vyučování zařazujeme obsahově a jazykově integrovanou výuku CLIL (Content and Language Integrated Learning).

Rizikovými faktory v okolí školy je především množství budov, ve kterých jsou umístěny herny, restaurační zařízení, čajovny.

1.3 Charakteristika žáků a jejich rodinného zázemí

Převážná většina žáků jsou děti z okolí, část žáků dojíždí z obcí v okolí Poruby. Malá část žáků dojíždí z celého území Ostravy. V posledních letech vzděláváme i děti cizích státních příslušníků. Při současné tendenci zvyšování rozvodovosti v českých rodinách pochází i naši žáci zhruba z 50% z neúplných rodin. Snažíme se o úzkou spolupráci s rodiči, společnou cestu nacházíme především v realizaci školních akcí a zapojení rodičů do života školy. Máme také velmi dobré zkušenosti se zapojením rodičů do mimoškolních akcí (výlety, sportovní kurzy, adaptační pobyty).

Všichni pracovníci se snaží o vytváření příznivého klimatu ve škole na základě otevřenosti a partnerství v komunikaci, úcty, tolerance, uznání, empatie a spolupráce. Vzdělávání je spojeno se skutečným životem.

Škola v maximální možné míře usiluje o ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími formami rizikového chování.

1.4 Klíčové kompetence

- osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty
- zvyšování sociální kompetence žáka – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomování si důsledku jednání
- posilování komunikačních dovedností - zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- rozvoj dovedností žáka směřujících k odmítání sebedestruktivního chování, projevů agresivity a porušování zákona
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistických a multikulturních postojů

1.5 Klíčové vyučovací oblasti

- oblast zdravého životního stylu - výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity
- oblast společenskovední - komunikace, sociální dovednosti a kompetence
- oblast přírodovědná - biologie člověka, fyziologie, chemie
- oblast rodinné a občanské výchovy – postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, správná výživa, zdravý vývoj a příprava na život
- oblast sociálně-právní – právní aspekty rizikového chování, postoj společnosti ke společensky nežádoucím jevům, práva a povinnosti dítěte
- oblast sociální patologie – postoj společnosti ke zneužívání drog, delikventní chování, kriminalita, xenofobie, šikanování, rasismus, závislost na internetu, sociálních sítích, hraní digitálních her

2. Popis aktuálního stavu

2.1 Informace od učitelů

Naše škola se snaží nejen kvalitně vzdělávat, ale také vytvářet pozitivní atmosféru školy. Na škole proto aktivně působí kolektiv výchovných a poradenských pracovníků - výchovný poradce, metodik prevence a školní psycholog. Třídní učitelé se snaží aktivně pracovat s třídními kolektivy na budování přátelských vztahů ve třídě. Díky spolupráci s ostatními pracovníky školy se nám zatím daří minimalizovat rizikové chování žáků.

Pedagogové hodnotí aktuální stav výskytu rizikového chování jako uspokojivý. Problémy ve třídách se daří řešit hned v počátcích, oceňují spolupráci s celým preventivním týmem.

Velmi přínosné z hlediska prevence se učitelům jeví adaptační kurzy, které naše škola pořádá od roku 2010. Jsou přímo zacíleny na posilování třídní koheze a budování pozitivního klimatu třídy. Adaptační kurzy jsou primárně určeny novým kolektivům šestých ročníků, v případě potřeby jsou ovšem realizovány i ve třídách, v nichž došlo k výraznější změně ve složení třídního kolektivu, a třídám, u nichž došlo ke změně kmenového učitele. Snažíme se o to, aby adaptační kurzy byly dvoudenní, případně aby byly realizovány jako jednodenní zážitkové dny s aktivitami zaměřenými na spolupráci a stmelení kolektivu.

Toto kladné hodnocení adaptačních kurzů potvrzují také zpětné vazby od rodičů i žáků -dle evaluace žáků, kteří se kurzů zúčastnili, vyplývá, že jsou považovány za vysoce přínosné nejen učiteli, ale i třídou samotnou. Žáci oceňovali zejména možnost se blíže seznámit a strávit spolu svůj volný čas. Uváděli, že vztahy ve třídě jsou těsnější a více propojenější. Z těchto výsledků zřetelně vyplývá, že adaptační kurzy mají vliv na posílení soudržnosti třídního kolektivu, a tím i posílení pozitivní atmosféry školy.

2.2 Informace od žáků

Informace od žáků byly získávány zejména v třídnických hodinách a hodinách společenské výchovy. Většina žáků se cítí ve škole bezpečně, oceňují přátelskou pozitivní atmosféru školy. Toto potvrzuje také zpětná vazba žáků 9. tříd, kdy při svém hodnocení ke konci školní docházky uváděli, že by si znovu vybrali tuto školu z mnoha důvodů, vyzdvihují především bezpečné klima školy, přátelskou atmosféru, minimum případů rizikového chování, velmi dobré vztahy ve třídách nejen mezi žáky, ale také s vyučujícími, profesionální přístup zaměstnanců školy apod.

Při zjišťování, co žáci považují za největší problémy, uváděli netolismus (závislost na internetu, sociálních sítích, hraní digitálních her), kyberšikanu, nekamarádské chování, velmi zřídka se objevilo také kouření, alkohol.

2.3 Výsledky výzkumu

V roce 2019 se naše škola zapojila do projektu Krajského úřadu s názvem **Bezpečnější klima na školách Moravskoslezského kraje**. V rámci projektu proběhlo na naší škole rozsáhlé dotazníkové šetření mezi žáky 2. stupně zaměřené na rizikové chování (viz zpráva **Míra výskytu vybraných rizikových aktivit, impulzivity a hraní digitálních her u žáků druhého stupně základního vzdělávání na ZŠ generála Zdeňka Škarvady, Porubská 831, Ostrava-Poruba**)

Do administrace testové baterie složené ze základních sociodemografických údajů a tří diagnostických nástrojů (SIDS, VRCHA a DHDH) se zapojilo 189 adolescentů ve věku 11 až 15 let, navštěvující 6. až 8. třídu základní školy.

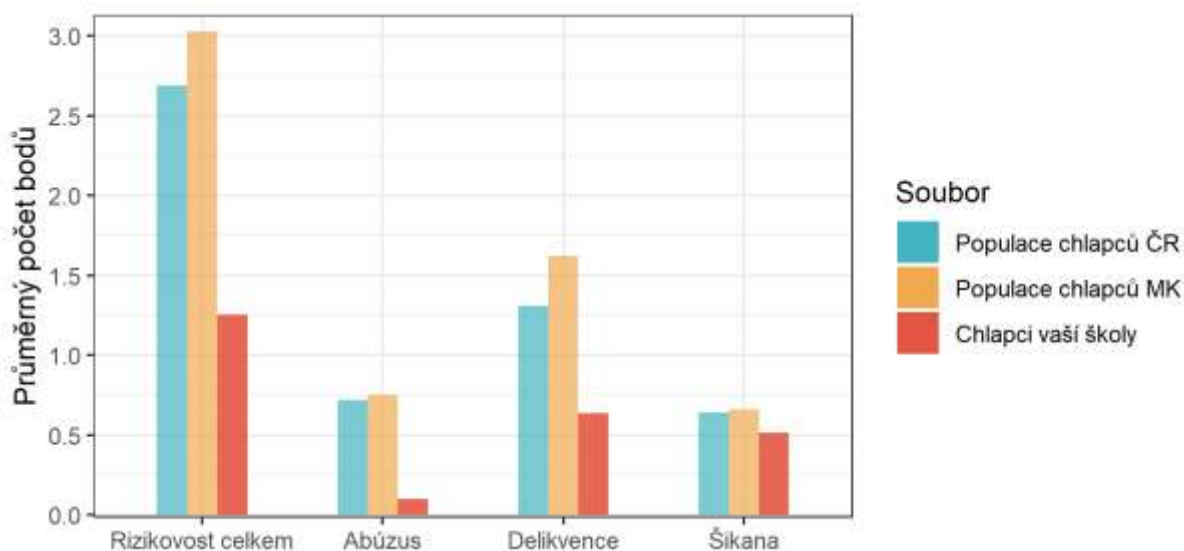
Výsledky v dotazníku Výskyt rizikového chování u adolescentů (VRCHA)

Sledovaná skupina dívek a chlapců je v analýze porovnávána s dvěma populačními soubory.

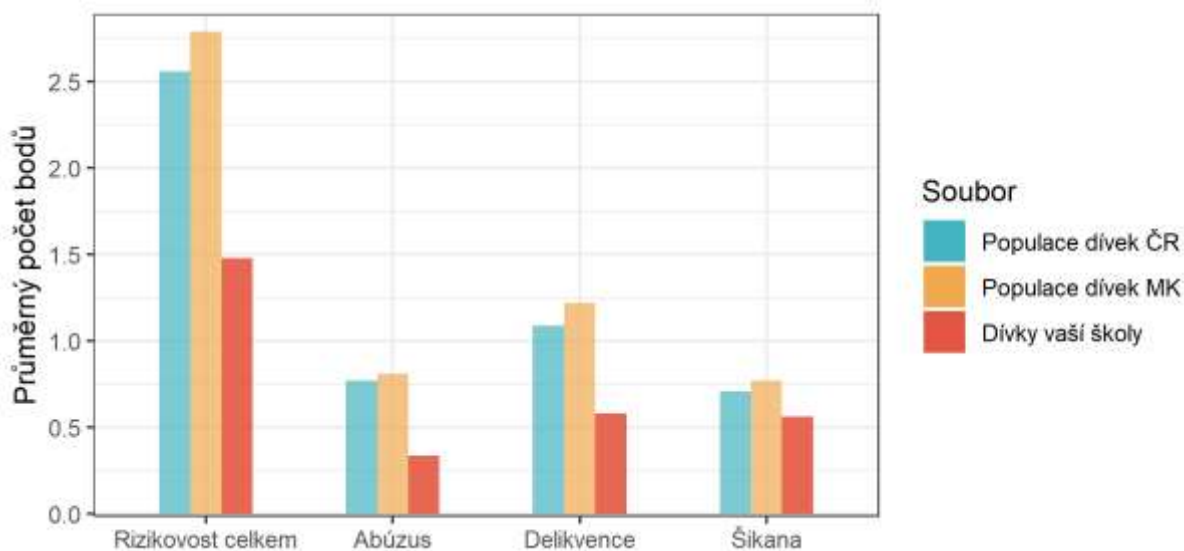
Prvním jsou standardizační studie k metodám SIDS, VRCHA a DHDH, jednalo se o reprezentativní

skupiny českých adolescentů ve věku 11-16 let (Dolejš, Zemanová, Vavrysová, nepublikovaná data; Suchá, Dolejš, Pipová, Komrska, nepublikovaná data; Dolejš, Skopal, 2016).
 Druhý soubor tvoří 11-16letí adolescenti z rozsáhlé studie realizované v Moravskoslezském kraji (Dolejš, Orel, 2017).

Graf 1: Dosažené průměrné výsledky ve faktorech VRCHA u sledovaných chlapců vaší školy a dvou normových souborů

Graf 2: Dosažené průměrné výsledky ve faktorech VRCHA u sledované skupiny dívek vaší školy a dvou normových souborů

Z výsledků vyplynulo, že naši žáci ve srovnání s vybranými soubory žáků dosahují při srovnávání rizikového chování nižších hodnot než jsou hodnoty průměrné, tedy že stávající stav se dá hodnotit jako uspokojivý a naše koncepce preventivní práce jako funkční.

2.4 Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech

V minulých letech jsme tedy na naší škole řešili velmi málo případů rizikového chování. Jednalo se hlavně o nekamarádké chování mezi dětmi, méně závažné projevy šikany, především slovní napadání, kyberšikana, špatné vztahy mezi žáky, vyloučení určitých jedinců z kolektivu. Ojedinelé se objevily případy ničení školního majetku, krádeže, vandalství, záškoláctví, včetně skrytého záškoláctví. Uvědomujeme si však, že přestože jsme téměř nemuseli řešit případy zneužití drog, kouření, alkoholu, děti patří k nejohroženější skupině, a proto je nutné i nadále věnovat této problematice dostatečnou pozornost.

2.5 Vymezení rizikového chování

V následujícím období se zaměříme na předcházení problémů a následků, které jsou spojeny s rizikovým chováním, případně chceme minimalizovat jejich dopad na žáky a zamezit jejich dalšímu šíření.

1. předcházení výskytu rizikových projevů žáků:

- násilí a šikanování
- kyberšikana
- netolismus
- záškoláctví
- rizikového sexuálního chování, onemocnění AIDS
- kriminalita, delikvence, vandalismus a jiné formy násilného chování
- ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- extremismus, xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus
- užívání alkoholu, tabáku, návykových látek, anabolik, medikamentů
- patologické hráčství (gambling)
- závislost na politickém a náboženském extrémismu

2. rozpoznání a zajištění včasné intervence především v případech

- domácího násilí,
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ohrožování mravní výchovy mládeže,
- poruch příjmu potravy
- sebepoškozování

3. Cíle

3.1 Cíl dlouhodobý

- Vést žáky k dodržování stanovených pravidel (zejména pravidel školního řádu a slušného chování). Učit žáky zásadě, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, nikoliv od toho, aby se porušovala (často žáci vidí kolem sebe opak, viz pravidla silničního provozu, pravidla vzájemného soužití mezi lidmi, vulgární a nevhodné vyjadřování i chování).
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu, udržovat harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity).

- Vést žáky k ochraně zdraví, budovat postoje k odmítání alkoholu a omamných psychotropních látek a jedů.
- Vést žáky k vzájemné pomoci a ohleduplnosti.
- Vést žáky k obraně proti manipulaci, učit je způsoby odmítání, vést je k odmítání závadových vrstevnických skupin a part.
- Vychovávat žáky ke správným hodnotám, vést je k občanské a právní odpovědnosti za sebe a svá jednání.
- Vést žáky k postojům proti rasismu, antisemitismu a xenofobii.
- Preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke smysluplnému trávení volného času.
- Vybírat efektivní programy primární prevence, podporovat vlastní aktivitu žáků (kulturní, sportovní akce, soutěže, vystoupení...)
- Učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě (zaměřit se na činnostní učení s využitím v praxi).

3.2 Cíl střednědobý

Žáci

- podporovat aktivity žáků (třídní učitelé, školní psycholog)
- zapojit žáky do výzdoby školy (třídní učitelé, učitelé Vv)
- průběžně sledovat, zjišťovat klima třídy a vytipovat žáky s problematickými vztahy (třídní učitelé, školní psycholog)
- podporovat vzájemnou spolupráci a pozitivní komunikaci mezi dětmi (všichni pedagogové)
- mít pravidelné třídnické hodiny (třídní učitelé)
- spolupracovat s externími odborníky (školní metodik prevence)
- naučit žáky sledovat nástěnku primární prevence, vést je k reakcím na informace, akce, podněty (třídní učitelé)
- naučit žáky využívat konzultačních hodin s ŠMP (třídní učitelé)

Rodiče

- získávat rodiče pro spolupráci se školou (třídní učitelé)
- prohlubovat spolupráci s rodiči v oblasti prevence
- informovat rodiče průběžně o činnosti školy, akcích, dát jim možnost zpětné vazby (třídní učitelé)
- informovat rodiče o plánu primární prevence na škole (třídní učitelé)

Pedagogové

- spolupráce učitelů v rámci pedagogického týmu
- poznatky ze schůzek školního metodika prevence s OMP předávat bezprostředně na pracovních poradách všem vyučujícím (ŠMP)
- proškolení v problematice rizikového chování
- besedy a semináře se školním psychologem

3.3 Krátkodobý cíl

Žáci

- nabídnout žákům účast v kroužcích a mimoškolních zařízeních pro volný čas dětí (všichni pedagogové)
- pravidelně oceňovat pozitivní projevy dětí v různých oborech a oblastech, vyzvednout je na jednání pedagogické rady, třídních schůzkách, prostřednictvím školního rozhlasu

(všichni pedagogové)

- vytvořit se svou třídou pravidla chování na začátku každého školního roku, formulovat pozitivně (tř. uč.)
- průběžně doplňovat nástěnky ve vestibulu školy diplomy získanými našimi žáky
- vyzdobit si třídy k Vánocům, Velikonocům, pochválit a vyzvednout snahu i dobré nápady (tř.uč.)
- mapování klimatu tříd, jeho vyhodnocení, rozbor se třídou na třídnické hodině (ŠP, tř.uč)
- uspořádat adaptační kurzy a jednodenní zážitkové dny pro vybrané třídy (ŠP, ŠMP, VP, tř. uč.)
- pořádat besedy se školním psychologem dle aktuálních požadavků tř. učitelů
- zajistit prožitkové programy a besedy s externími odborníky dle potřeb a požadavků třídních učitelů (ŠMP)
- aktualizovat nástěnku primární prevence (ŠMP)

Rodiče

- pořádat pravidelné třídní schůzky nebo konzultace (tř.uč.)
- seznámit rodiče s webovými stránkami školy
- vytvořit si okénko na webových stránkách školy, podle potřeby aktualizovat (ŠMP)
- informovat rodiče o možnostech získávání informací, rad, vysvětlení v oblasti prevence rizikového chování pomocí internetu
- na třídních schůzkách nabídnout rodičům informativní materiály k problematice primární prevence (ŠMP,tř.uč.)

Pedagogové

- Pořádat společné akce: zájezd, sportovní utkání, posezení u různých příležitostí (sborovna)
- sestavit a přijmout pravidla chování ve třídních kolektivech (tř.uč.)
- využívat vhodného učiva k různým besedám o rizikovém chování (všichni uč.)
- využívat odbornou knihovnu v kabinetě výchovné poradkyně (všichni uč.)

3.4 Vymezení cílové populace

Školní preventivní strategie se týká všech subjektů naší školy – žáků, pedagogů, rodičů i správních zaměstnanců.

4. Personální zajištění prevence

4.1 Úkoly metodika prevence

- Vypracovává minimální preventivní program pro daný školní rok, který vychází ze Školní prev. strategie
- Koordinuje, metodicky vede a dohlíží na plnění ŠMP.
- Úzce spolupracuje s VP, ŠP při řešení aktuálních problémů.
- Spolupracuje s TU při zachycování varovných signálů rizikového chování.
- Informuje pedagogy o možnostech vypracování projektů v rámci prevence.
- Má vyčleněny konzultační hodiny pro žáky a rodiče.
- Zajišťuje přednášky a semináře s odborníky pro žáky a pedagogické pracovníky.
- Spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy, s odbornými institucemi, které působí v oblasti prevence SPJ.

- Seznamuje ředitele školy s preventivním programem a se situací na škole
- Dále se vzdělává, zúčastňuje se setkání metodiků prevence

4.2 Úkoly výchovného poradce

- Úzce spolupracuje s ŠMP, ŠP při řešení aktuálních problémů
- Spolupracuje na realizaci preventivních aktivit
- Konzultuje s TU náhlý i trvalý neúspěch žáků v učení

4.3 Úkoly školního psychologa

- Individuálně pracuje s problémovými žáky
- Úzce spolupracuje s TU a dle jejich potřeb provádí případná šetření daných problémů
- Spolupracuje na realizaci preventivních aktivit
- Úzce spolupracuje s ŠMP, VP, při řešení aktuálních problémů

4.4 Úkoly TU

- Řeší aktuální otázky, rozvíjí pozitivní interakci mezi žáky a sleduje vztahy ve třídě
- Motivuje a vytváří vnitřní pravidla třídy, která jsou v souladu se školním řádem
- Sleduje absenci, chování a projevy žáků.
- Spolupracuje s rodiči
- Podílí se na realizaci preventivního programu

4.5 Úkoly ředitele školy

- Kontroluje činnost všech vyučujících v dané oblasti
- Shromažďuje podklady z dané oblasti pro výroční zprávu školy
- Umožňuje pedagogům další vzdělávání v dané oblasti
- Vytváří materiální, časové podmínky pro realizaci preventivních aktivit

5. Podpora a realizace prevence rizikového chování

5.1 Klima školy

- Pozitivní vztahy zaměstnanců, vstřícný přístup pedagogů k žákům, atmosféra tvořivosti, spolupráce, důvěry.

5.2 Školní řád

- Srozumitelný, vyvážená práva a povinnosti, zakotvení ustanovení o prevenci rizikového chování i o postizích při porušení těchto ustanovení

- Zodpovědný přístup zaměstnanců k dodržování všech ustanovení a důsledné uplatňování uvedených postihů

5.3 Realizace prevence ve výuce

Preventivní témata se nejčastěji vyskytují ve vzdělávacích oblastech:

- Člověk a jeho svět
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda

1. – 3. ročník

- rozliší vhodné a nevhodné chování
- respektuje pravidla soužití mezi žáky a učiteli
- rozlišuje pojmy – osobní nebezpečí, ohrožení
- vyhledá pomoc v případě osobního nebezpečí nebo ohrožení
- poznává odlišnosti jiných lidí
- uvědomuje si vlastní osobnost, zvyšuje si zdravé sebevědomí
- pojmenuje zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu
- poznává pojmy droga, závislost
- poznává jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- vyjmenovává základní lidské potřeby zdravého životního stylu
- rozpoznává nebezpečí šikanování a týrání

4. – 5. ročník

- má povědomí o zdraví jako lidské hodnotě
- osvojuje si zdravý životní styl
- poznává rizika spojená s užíváním návykových látek
- předvádí způsoby odmítání návykových látek ve styku se svými vrstevníky
- poznává význam zákonů omezující kouření, požívání alkoholu a týkající se užívání a šíření drog
- uvědomuje si nebezpečí závislosti na PC, televizi, hracích automatech...
- popisuje patologické formy chování
- rozpoznává projevy lidské nesnášenlivosti
- vyhodnocuje přiměřenost zásahu druhé osoby
- orientuje se v oblasti víry, náboženství a v nebezpečí náboženských sekt
- vyhledá instituce a telefonní čísla, kde může žádat o pomoc v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva
- přijímá a respektuje pravidla spolupráce v kolektivu

6. – 9. ročník

- poznává význam harmonických vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- respektuje odlišné názory, způsoby chování a myšlení
- respektuje kulturní odlišnosti, názory, chování a myšlení lidí
- uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, snaží se o řešení nenásilným způsobem

- poznává vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- respektuje a přijímá pravidla soužití mezi spolužáky
- seznamuje se s dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
- poznává činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- chápe význam zdraví ve složce fyzické, duchovní, sociální
- dokáže zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci
- uvědomuje si pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- ví, že zneužití dítěte je trestné
- diskutuje o rizicích zneužívání drog, orientuje se v trestně právní problematice návykových látek
- v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- poznává účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týraní, sexuálního zneužívání) a osvojuje si správné rozhodování v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokáže komunikovat se speciálními službami (linka důvěry, krizová centra)
- rozpozná manipulativní reklamu a informace
- zná pojem náboženská sekta a s ní spojená rizika

5.4. Schránka důvěry

Děti mohou do schránky dávat dopisy s žádostí o pomoc nebo radu, svěřit se se svými problémy. Na webových stránkách mohou děti rovněž využít naši online schránku důvěry. Na dopisy odpovídá školní psycholog

5.5 Volnočasové aktivity

- Zájmové kroužky ve škole – keramika, karate, sportovní hry, gymnastika, tvorba školního časopisu, informatika, výtvarné techniky...
- Školní družina
- Jednorázové akce (sportovní, kulturní, poznávací exkurze, zahraniční zájezdy, odborné exkurze, výlety)

5.6. Preventivní programy

- Projekty
- Metodické listy
- Besedy
- Adaptační kurzy

5.7 Jednorázové besedy

- Městská policie
- Přednášky ve škole – spolupráce s různými institucemi
- Policie ČR

6. Financování prevence

- Příspěvky žáků a rodičů

- Sponzorské dary
- Granty a dotace
- Rozpočet školy

7. Spolupráce

7.1 Spolupráce s rodiči

- Předání informací na třídních schůzkách o problematice prevence rizikového chování a jejich řešení
- Individuální konzultace rodičů s ŠMP, VP, ŠP
- V případě zájmu besedy a přednášky pro rodiče o problematice rizikového chování

7.2 Spolupráce s institucemi

- PPP Ostrava – Poruba
- Městská policie
- Policie ČR
- ÚMOB – Oddělení ochrany a péče pro děti a mládež, sociální kurátoři pro mládež
- Probační a mediační služba ČR
- Linka důvěry
- Renarkon
- Anabell
- Centrum pro rodinu a sociální péči
- AZ – help
- E-bezpečí
- Nebud' obět'
- Lékaři
- Kliničtí psychologové

8. Hodnocení

- Pravidelné vyhodnocování plnění MPP
- Dotazování žáků a vyhodnocování anket a diagnostických aktivit
- Vyhodnocování projektů školních, třídních, práce se třídou
- V roce 2024 - vyhodnocení ŠPS na roky 2019 – 2024 - analyzován výskyt SPJ na škole

Zpracovala: Mgr. Jana Zajončková

školní metodik prevence